

GOHÉR MIHÁLY
1895 – 1975

A szeretett kolléga, a hosszú évtizedeken keresztül fáradhatatlanul és sokoldalúan dolgozó munkatárs: Gohér Mihály aranydiplomás gépészmérnök, a Ganz Villamossági Gyar gépszámítási osztályának volt vezetője, az Egyesült Villamosgépgyár nyugállományú műszaki tanácsadója, a Budapesti Műszaki Egyetem címzetes docense április 17-én meghalt. Nagy úrt hagyott maga után igen szerteágazó területen, ahol eredményekben gazdag tevékenységet folytatott.

1895. október 21-én Kiskőrösön született. 1914-ben kitűnő eredménnyel érettségizett Szarvason.

1914–1915-ben a Műegyetem gépészmérnöki szakosztályán végezte az első éveket, utána besorozták katonának és 1915. decembertől 1918. december 31-ig Budapesten, Prágában és 24 hónapig különböző harctereken szolgált. Leszerelése után folytatta tanulmányait, 1922-ben szerezte meg a gépészmérnöki oklevelet.

1922. november 2-án lépett a Ganz Villamossági Gyar kötelékébe, ahol közel egy évig a transzformátor szerkesztésben dolgozott, majd átkerült a gépszámítási osztályba. Itt a nagynevű elődökön kívül olyan vezetője és munkatársa volt, mint MÁNDI ANDOR, aki mellett rendkívül gyorsan olyan gyakorlatot szerzett, hogy a váltakozóáramú motorok számításcsoportjának vezetője lett. Munkaterülete volt az aszinkron gépek minden fajtájának, és az ezekből leképzett egyfázisú és háromfázisú aszinkron generátoroknak a számítása. Tevékeny részt vett a gyár FC, FH, FBB jelű két-pólusú, FO jelű külső szellőzős zárt motorsorozatainak, továbbá FBG és FHg jelű generátorsorozatainak kifejlesztésében. 1939-től mint a gépszámító és gépserkesztő osztály vezető helyettese, nagy váltakozóáramú generátorok és turbógenerátorok tervezésével is foglalkozott. A kazincbarcikai 3550 LE-s kétkalickás kompresszormotorok, a tiszalöki hosszúkás pólusú vízturbina generátorok, továbbá az első 1000 Hz-es kohászati generátor tervezésében közreműködött, ill. tervezéseiket irányította.

Nagy elmélyedést igénylő munkája mellett a Ganz Villamossági Gyar könyvtárát is kezelte, ami lehetőséget adott számára a külföldi szakmai folyóiratok tanulmányozására, és érdekesebb cikkeknek az Elektrotechnikában való ismertetésére. WILCZEK ERNŐ, akkori osztályvezetője és az Elektrotechnika főszerkesztője, munkáját értékelve a lap belmunkatársául hívta meg. Ezt a tisztséget 1924. június 30-tól 1925. január 1-ig látta el. Ettől az időponttól szerkesztője, majd felelős szerkesztője volt a lapnak kis megszakítással 1950 június 30-ig, közben 1939 november 9-től 1946 márciusig egyúttal főszerkesztője is. Érdeme, hogy a háború éveiben is fenntartotta a lap szellemi színvonalát a régi munkatársak segítségével.

1951-ben a Kohó- és Gépipari Minisztérium rendelkezésére átkerült az Egyesült Villamosgépgyár jogelődjéhez, a Villamosgép- és Kábelgyárba műszaki tanácsadói beosztásba. Feladata volt az akkor megalakult aszinkronmotor szá-

mítás munkamódszerének kialakítása, a számítási elvek rögzítése és a munkák ellenőrzése. Tevékenyen részt vett az R, OR motorok hiányos adatainak pótlásában, majd az új hegesztett kivitelű nyitott és zárt motorok (LR és LOR típusok) villamos számítási és tekercselési adatainak kidolgozásában. 1958-ban Ő számította az első IEC főméretű aszinkron motorokat, később is mindvégig irányította ezek tervezését. Aszinkron motorokon kívül szinkron generátorok, egyfázisú motorok, kéziszerszám motorok számításával is foglalkozott, de különös szeretettel minden különlegességgel. Itt gyümölcsöztette a széles körű tapasztalatait, amelyeket többévtizedes pályafutása alatt hangsúlyos gondalommal összegyűjtött. Élete végéig tanult, képezte magát, tanulmányozta a hazai és külföldi szakirodalmat, amit német, angol és francia nyelvtudása lehetővé tett.

Tudását igyekezett közkinccsé tenni: a Mérnöktovbáb-képző Intézeti előadásainak anyaga jegyzet formájában is megjelent: „Egyfázisú indukciós motorok számítása”, „Nagyfeszültségű motorok gyártási és üzemi problémái”, „Villamos hajtások tervezése” címen.

Számos cikke és tanulmánya jelent meg az Elektrotechnika, Ganz Közlemények, Technika, Magyar Nehézipar, Hungarian Heavy Industries, VK Közlemények, EVIG Közlemények, Villamosság folyóiratokban. Sok marandózt alkotott mint mérnök, de talán ennél is nagyobb értékű az, hogy sok fiatal kolléga, mérnök, technikus vált az Ő tanítása, tanácsa, segítsége révén szakemberré. A Műszaki Egyetem Villamosgépek Tanszékén végző számos hallgató diplomatervének konzulense és bírálója volt évtizedeken keresztül.

Igen nagy szeretettel foglalkozott az elektrotechnika nagynevű művelői életének és tevékenységének ismertetésével, akik közül néhányan tanárai, munkatársai, vagy kártsársai voltak. Gondos és részletekre kiterjedő munkájával hozzájárult nagyjaink emlékének fenntartásához. Zipernowsky, Déri, Bláthy, Boleman Géza, Kandó Kálmán, Pöschl Imre, Wilczek Ernő és Mándi Andor voltak megemlékezéseinek témái.

Adatokat gyűjtő és rendszerező tevékenységének megnyilvánulásaként a Ganz Villamossági Gyar és a Magyar Elektrotechnikai Egyesület történetét dolgozta fel, ezzel jelentősen hozzájárult az elektrotechnika művelésével foglalkozó üzemek, intézmények munkájának az utókor számára való megőrzéséhez.

A Magyar Elektrotechnikai Egyesületnek 1923-óta volt tagja. Sokat dolgozott az Egyesületben azon kívül is, hogy az egyesület lapjának szerkesztésében olyan felelősségteljes munkát végzett. Különböző munkabizottságok tagja volt, és a „Korszerű szigetelőanyagok” munkabizottságnak több mint tíz éven át vezetője. Munkabizottsága, a különböző területeken működő szakemberek együttese, igen élénk tevékenységet folytatott, gondoskodva arról, hogy a jelentkező problémákról és az új szigetelő anyagokról és szigetelési technológiákról az illetékes szakemberek tájékozottak és bizottság tagjai.

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület „Szinkronizált és kompenzált indukciós motorok” c. tanulmányáért 1924-ben Zipernowsky jubileumi díjjal, munkásságáért 1952-ben és 1953-ban oklevéllel, 1969-ben Bláthy díjjal tüntette ki. Gohér Mihály, aki az Egyesületnek egyik legrégebb tagja volt, fájdalom, nem érthette meg az Egyesület 75. éves jubileumát.

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület saját halottjának tekintette, utolsó útjára családján, barátain, kollégáin kívül nagyszámú tisztelője kísérte. Az Egyesület és az Egyesült Villamosgépgyár nevében Viosz László, az Egyesült Villamosgépgyár műszaki igazgatója búcsúztatta, igen meleg szavakkal méltatva kiváló emberi tulajdonságait.

Gohér Mihályt munkájának és hivatásának fanatikus szeretete segítette át azokon a nehézségeken, amelyeket az élet állított útjába és amelyek elyiselése egész embert kívánt meg.

Alkotásain kívül barátai, tanítványai őrzik emlékét.

Mészáros Gábor